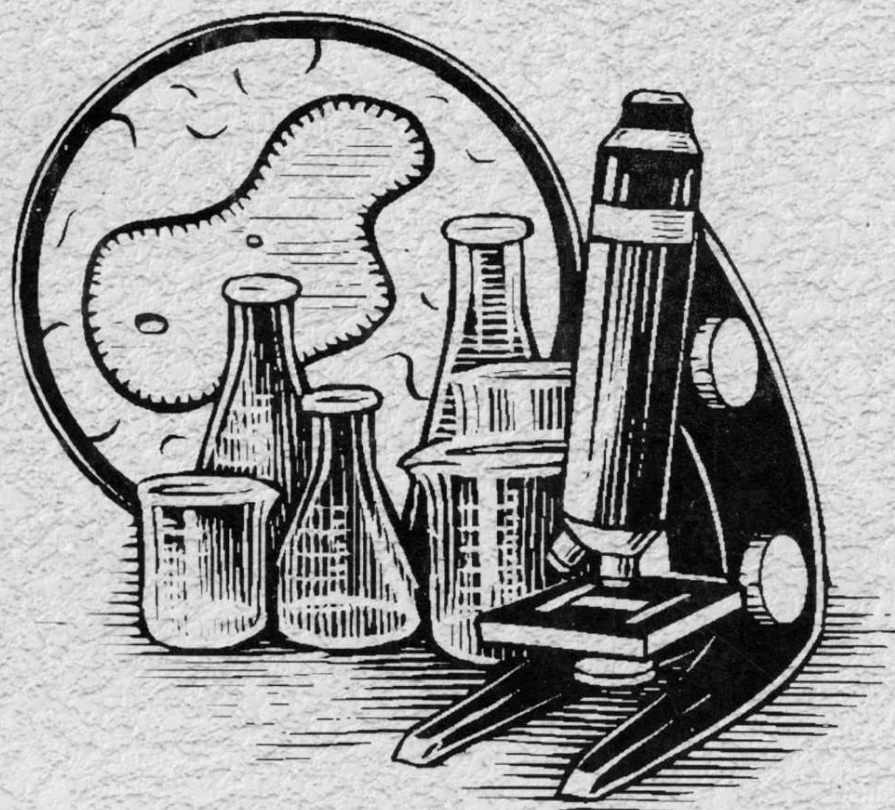

579
Р64

Міністерство охорони здоров'я України
Буковинська державна медична академія

РОЗВИТОК САНІТАРНОЇ МІКРОБІОЛОГІЇ В УКРАЇНІ

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ
наукової конференції,
присвяченої 100-річчю з дня
народження професора
КАЛИНИ Георгія Платоновича
м. Чернівці, 17 травня 2002 року

м. Чернівці
2002

ДОСЛІДЖЕННЯ КАФЕДРИ МІКРОБІОЛОГІЇ ТА ВІРУСОЛОГІЇ БУКОВИНСЬКОЇ МЕДАКАДЕМІЇ З ЦІЛЕНАПРЯМЛЕНОГО ВІДБОРУ НОВИХ ХІМІЧНИХ СПОЛУК З АНТИМІКРОБНОЮ АКТИВНІСТЮ

Дейнека С.Є., Патратій В.К., Бурденюк І.П.

Буковинська державна медична академія

Створення нових препаратів для боротьби з патогенними мікроорганізмами, не дивлячись на значні досягнення у цьому напрямку, залишається одним з актуальних завдань медичної науки, оскільки успіх у лікуванні інфекційної патології може бути забезпечений тільки за умови постійного оновлення арсеналу протимікробних засобів з різними механізмами дії.

Ось уже понад 35 років співробітники кафедри мікробіології Буковинської державної медичної академії (до 1997 року Чернівецького державного медичного інституту) вносять свій посильний внесок у проблему хіміотерапії інфекційних захворювань.

Зародився цей напрямок під керівництвом професора Троян Галини Антонівни, яка очолювала кафедру мікробіології, вірусології та імунології з 1964 по 1970 роки. Співробітники кафедри під керівництвом Г.А.Троян проводили дослідження по вивченню нових синтетичних препаратів, які володіють антимікробними властивостями. За основу наукових праць кафедри були покладені широкі всебічні дослідження хімічних сполук, синтезованих у Чернівецькому медичному інституті і Чернівецькому державному університеті. Вивчалися різні сполуки четвертинного азоту, похідні фосфонію, азометинів, солі хинальдинію та інші. Результатами проведених досліджень було вивчення і впровадження в практику охорони здоров'я нового антимікробного препарату – декаметоксину, похідного четвертинних амонієвих сполук (Г.К.Палій, Г.А.Троян, Є.І.Тищенко).

У послідуєчому цей напрямок розвивався під керівництвом професора Палія Гордія Кіндратовича, який очолював кафедру з 1971 по 1976 роки. У цей період співробітниками кафедри продовжувалось вивчення антимікробних властивостей синтетичних препаратів в експерименті і клініці, а також продовжувались дослідження терапевтичної ефективності декаметоксину при санації носіїв дифтерійної палички, декаметоксину і етонію при санації носіїв патогенного стафілокока у хворих ЛОР-хворобами, а також при лікуванні захворювань порожнини рота. Ефективними виявилися дослідження антимікробної активності у четвертинних амонієвих сполук, серед яких вдалось виявити перспективні антимікробні препарати: додезоній (Є.І.Тищенко) і препарат ХХХV (І.П.Бурденюк). Продовжувались дослідження антимікробних препаратів серед нової групи фосфорорганічних сполук, азометинів, солей хинальдинію та ін. (І.Й.Сидорчук).

За цим напрямком отримали наукові ступені: доктора медичних наук – Г.К.Палій, кандидата медичних наук – Ю.Л. Волянський, А.П.Зубович, І.І.Гичко, В.П.Непорада, І.П.Бурденюк, Б.І.Квасницький, І.Ф.Онофрейчук.

Новий поштовх у пошуці та всебічному дослідженні нових синтетичних сполук, які мають антимікробну активність, здійснено за керівництва професора Патратія Володимира Кузьмича, який очолював кафедру з 1977 по 2001 рік. У цей період значно розширилась географія колективів хіміків-синтетиків, з якими активно співпрацювала кафедра – це науковці Московського та Київського держуніверситетів, Інституту фізіологічно активних речовин АН СРСР, Інституту біоорганічної хімії АН УРСР, Інституту органічного синтезу АН ЛатвРСР, Фізико-хімічного інституту АН СРСР, Інституту органічної хімії АН СРСР та інших провідних наукових закладів у галузі органічного синтезу. Така співпраця дозволяла не лише збільшити кількість сполук, які тестувались на антимікробну активність, (а їх у певні роки проходило більше

500), але і підняти методичний рівень досліджень, що проводились співробітниками кафедри.

На кафедрі досліджувались протибактеріальні (Патратій В.К., Проданчук М.Г., Бурденюк І.П., Дейнека С.Є.), протигрибкові (Сінченко В.Г.) та противірусні (Патратій В.К., Проданчук М.Г.) властивості препаратів четвертинного амонію і фосфонію, модифікованих гетероциклічних сполук азолів: імідазолу, селеназолу, оксазолу, тіазолу; хінолінів, хіноксалінів, ацетонітрилів, пірролів, складних поліциклічних конденсованих систем, похідних фурану, кремнійорганічних сполук та багато інших.

Успішному вирішенню наукових проблем сприяв музей тестових мікроорганізмів кафедри, який клопітливо збирався і підтримувався при люб'язній допомозі мікробіологічних музеїв Інституту епідеміології і мікробіології ім. Н.Ф.Гамалеї АМН СРСР, Державного контрольного інституту ім. Л.А.Тарасевича, науково-дослідного відділу глибоких мікозів Ленінградського інституту удосконалення лікарів, Центрального науково-дослідного шкірно-венерологічного інституту, Всесоюзної колекції мікроорганізмів та ін.

У теперішній час співробітники кафедри мікробіології та вірусології (І.П.Бурденюк, В.К.Патратій, А.В.Малішевська, І.В.Мегера) продовжують інтенсивні експериментальні дослідження антибактеріальної та антигрибкової активності нових четвертинних амонієвих та фосфонієвих сполук.